

„BŐRÖND-MÚZEUM”

Kitelepülő foglalkozások

a 2019/20-as tanév 1. félévében

Természettudományi Múzeum, Pécs

TANANYAGHOZ KÖZVETLENÜL KAPCSOLÓDÓ TÉMÁK:

Mit mesél az őszi (téli) erdő?

Időtartam kb. 45 perc, csoportvetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc

Ajánlott korcsoport: 1-4. osztály

Az erdei élővilággal ismerkedünk az iskolában állati gereznák, agancsok, fogazatok segítségével. A rovarokat mikroszkóp segítségével szemléljük, a múzeumpedagógiai kellékként kivitt tárgyak kézbe vehetőek. Megismerjük a sorra kerülő erdei állatok évszakhoz alkalmazkodó szokásait is.

A foglalkozást mozgásos játékok, csoportos vetélkedő színesíti. (kézműves foglalkozás is kérhető)

A teremtés parányai - a rovarvilág csodái

Időtartam kb. 45 perc, vetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc

Ajánlott korcsoport: 1-4. osztály

Ismerkedés a természet apró csodáival: a rovarvilág változatosságával. A foglalkozás első felében a rovarok sokféleségéről tanulunk, játékos csoportfeladatok segítségével. Kipróbáljuk a különböző szájszervek működését és a méhek táncával is megismerkedünk. A foglalkozás második felében mikroszkópon is megcsodáljuk a rovarszervek - szemek, szájszervek, szárnyak - tökéletes felépítését. Végül mindenki elkészítheti saját, színes rovar-makettjét (élethű gipszformából).

„Madarak hasznáról” – madárvédelmi foglalkozás

Időtartam 45 perc, vetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc)

Ajánlott korcsoport: 3-6. évfolyam számára

: gyűjtemény egyes madárfajainak bemutatása rejtélyes és csoportos feladatokkal, képekkel, kérdésekkel - költöző és állandó madarainkról, madárvédelemről. Egy csoportos játék segít megérteni a madárvonulás során a madarakra leselkedő veszélyek fajtáit.

1-2. évfolyamosok számára: a versek, mondókák, találós kérdések és játék révén ismerkedünk a madarak jellemzőivel. A madár-étlappól kiválogatjuk az egyes madarak téli és nyári eleségeit, csoportosítjuk az állandó és vonuló madarakat. Egy szerepjáték révén mindkét korosztály esetében a madárvonulásról szerezhetnek alapvető ismereteket a gyerekek.

A nagyobbak számára madárhang-felismerés és vetélkedő is beépíthető. Mindkét korosztállyal madaras terményképet vagy madárkalácsot készítünk a foglalkozás végén.

Arany János vadaskertje

Időtartam 45 perc, vetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc Ajánlott korcsoport: 4-6. évfolyam számára

Miért nem is olyan titokzatos manapság a *nádi farkas*? Miért fontos madár a gólya a szabadságharc idején írt versekben? Mit tudunk meg az éjszakai élővilágról a Családi kör című versben? Ilyen kérdésekre próbálunk közösen választ keresni kooperatív

csoporthoz tartozó munkával. A program résztvevői megismerkedhetnek az Arany-versek néhány jellegzetes állatmotívumának jelképes tartalmaival és természetismereti háttérével, a JPM gyűjteményi anyagát is felhasználva..

Térképpel a Mecsekben, térképpel a városban

Időtartam: 45- perc (térképkészítés esetén 2X45 perc)

Ajánlott korcsoport: 4-5. évfolyam

Hogyan tájékozódunk a várostérképen, és a turistatérképen? Hogyan készítsünk térképet? Hogyan használjuk a tájolóat? Kik azok a tájfutók, és milyen térképeket használnak? Ismerkedünk a térképjelekkel, az égtájakkal. A foglalkozás második felében az iskola udvaráról készítünk térképet.. A foglalkozás folytatásaként terepi (mecseki parkerdő, Tetteye park) térképezés is választható.

Vizek, vízpartok élővilág foglalkozás

Időtartam: 45- perc (vetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc)

Ajánlott korcsoport: 2-6. évfolyam

A foglalkozás a természetes vizek (főként tavak, patakok) élővilágát mutatja be, Néhány egyszerű kísérletet végzünk a vízzel, majd játékosan ismerkedünk hazánk tavainak, folyóinak élővilágával, különös tekintettel a halakra és kételtűekre. Halászati hagyományainkkal, a természetvédelmi célú „békamentés” fontosságával is megismertetjük a tanulókat. A tanultakat csoportos vetélkedő segítségével mélyítjük el.

Választható kézművesség: egyszerű papír-akvárium vagy békafejes napellenző. *Alsósoknak ajánljuk.* A foglalkozás folytatásaként terepi vízvizsgálat is választható.

TANANYAGHOZ KÖZVETVE KAPCSOLÓDÓ TÉMÁK:

Az év élőlényei 2019.- foglalkozás és vetélkedő

Időtartam: 45 perc, vetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc

Ajánlott korcsoport: óvodások, alsó tagozatosok

Tudod, hol és mikor érdemes Magyarországon szalamandrát keresni? Ezt a ma már védett állatot sokáig csodás képességűnek tartották: a róla szóló legendákkal is ismerkedünk.

Vajon hogyan fejlődik a havasi cincér, az év rovarja, és melyik nemzeti park választotta jelképének? Miért mondhatjuk ma ismét hazai fajnak a rejtőzködő életmódú hiúz? Miben hasonlít, és miben tér el hosszabb lábú névrokonától a gólyatöcs? Ilyen kérdésekre kaphatsz választ a foglalkozás során - dupla óra esetén pedig még csoportos vetélkedőn és kézművességben is részt vehetsz.

Kézművesség: a foglalkozás végén minden résztvevő szalamandra vagy rovar formájú figurát készíthet magának gipszből.

Mit mesél a mecseki föld mélye?

Időtartam: 45 perc, csoportmunkás feldolgozás esetén 2X45 perc

Ajánlott korcsoport: 1-4. évfolyamosok számára.

Ásványokat, kőzeteket és ősmaradványokat bemutató foglalkozás, sztereo-mikroszkópos bemutatóval, csoportmunkával – kőzet- és ásványtani gyűjtemény alapján. A kőzetek interaktív, kézzel fogható bemutatása mellett a kőzet-ciklus folyamatának átéléses bemutatása vagy - a kisebbek számára - a Babás-szerkövek mondájának eljátszása is része a programnak.

Az őslénykutató hátizsákja

Időtartam: 45- perc, (vetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc)

Ajánlott korcsoport: 7-10 éves

Tudod-e, milyen eszközöket hord hátizsákjában az őslénykutató? Vajon honnan tudja, melyik kőzetben mit érdemes keresni?

Foglalkozásunk keretében a végtelennek tűnő időszalagon megkeressük, mikor élhettek a dinók, és mikor lépett a színre az első ősember. Megtudjuk, milyen állatok maradványait találták meg Pécs környékén. Kézbe vehető néhány ősmaradvány, megértjük, hogyan maradhettek fenn ilyen hosszú időn át. Végül pedig „saját kézzel” készítünk ősmaradványt:

Hogyan keletkezik a fosszília? - a játékos foglalkozás végén a fosszilizáció folyamatát követjük végig, a lerakódó üledéket utánzó homokos-vizes oldattal és a behulló állati maradványokat utánzó tárgyakkal.

Készíts saját kőületet! - meszes héjú állatok vázaiból gipszlenyomatokat készítünk, melyet ki-ki hazavihet.

Nagyvárosi dzsungel

Időtartam: 45- perc

Ajánlott korcsoport: 5-8. évfolyam

Pécsi vonatkozású helyszíneket, eseményeket és képeket felhasználó, vetítésből és a gyűjtemény témánkhoz illő állatait bemutató program. A foglalkozáson a gyerekek bevonásával próbálunk dönteni arról, mi a helyes és helytelen magatartás az emberek részéről a városban élő, vagy oda átmenetileg behúzódó állatfajok "kezelése" kapcsán, illetve felmérjük, mit kell tennünk azért, hogy az állatok jó "társbérleti" lehessünk.

Az éjszaka csodái

Időtartam: 45- perc

Ajánlott korcsoport: 2-6. évfolyam

Az éjszaka aktív fajok előttünk „titkos” életét ismerjük meg a foglalkozás keretében. Mi minden történik az erdőben, amikor mi alszunk? Szó esik a kisemlősök éjszakai portyáiról, és a „vérmes” éjszakai ragadozók (baglyok, sakálok, kisragadozók) életmódjáról is. Megtudjuk, milyen vadászati stratégiái vannak a denevéreknek és hogyan osztják fel egymás között a táplálkozási területeket. A foglalkozás során denevér-álarc készíthető, melyet ki-ki használhat a denevérek vadászatát meglevevítő szerepjáték során.

Tengerek ékszerei- a korallzátonyok élővilága

Időtartam kb. 45 perc, csoportmunkás feldolgozás és kézművesség esetén 2X45 perc

Ajánlott korcsoport: 3-7. évfolyam

A játékos foglalkozáson - gyűjteményünk egzotikus mészvázás állatait felhasználva - megismerkedhetünk a meleg tengerek ékszer szépségű puhatestűivel. Kézbe vehető a tengeri sünn, korallok, kagylók, csigák. Megtudhatjuk, hogyan vadászik a vérmes kúpcsigá, virág-e a tengeri rózsá, s hogyan alakítják ki a korallpolipok a világ leghatalmasabb lakótelepeit. A tanultak csoportos vetélkedő révén mélyíthetők el. A gyerekek kagylókból, csigákból gipszöntvényt készíthetnek.

Madarak, halak, hagyományok hasznáról... Herman Ottó nyomában

45 perc, vetélkedő és kézművesség esetén 2X45 perc

Ajánlott korcsoport: 4-8. évfolyam számára:

A polihisztor által képviselt tudományágak megjelenítése interaktív feladatokkal és a szerzett ismereteket megerősítő memória-vetélkedővel kiegészítve.

Főként Madarak és Fák napja alkalmából, valamint Herman Ottó vetélkedő felkészítéshez javasolt.

Foglalkozás díjak: 400 Ft/fő + kitelepülési díj (városon belül 3000, városon kívül 5000 Ft)
Több csoport számára igényelt kitelepülés esetén kedvezmények kérhetőek.

JELENTKEZÉS: varga.agnes@jpm.hu, 30-2575170 - a program előtt min. egy héttel.